

KONFERENCE „OTÁZKY NEOLITU A ENEOLITU NAŠICH ZEMÍ 2012“

JOSEF JAN KOVÁŘ

Ve dnech 24. až 27. září 2012 se v Dobřanech u Plzně konal již 31. ročník odborné archeologické konference Otázky neolitu a eneolitu našich zemí. Úlohy pořadatelů se tentokrát zhostilo Archeologické oddělení plzeňského Západočeského muzea spolu s Katedrou archeologie Západočeské univerzity v Plzni. Konference se odehrávala v prostorách pivovaru-restaurantu Modrá hvězda na náměstí T. G. Masaryka v Dobřanech, kde také byla ubytována většina účastníků.

Referátům byly vyhrazeny první dva dny konference. Hned na úvod představili její spoluorganizátoři, Milan Metlička a Alena Novotná ze Západočeského muzea, přítomným badatelům neolitický sídelní areál v Dobřanech a stav jeho výzkumu. Stejně pracoviště dále prezentovalo i příspěvek Aleny Novotné a Antonína Zelenky, pojednávající o záchranném výzkumu neolitických lokalit v Plzni-Křimicích, jenž byl vyvolán výstavbou městského okruhu. Druhá pořádající instituce, plzeňská Západočeská univerzita, byla zastoupena mj. příspěvkem „Nové poznatky o středním eneolitu v jižních Čechách“, který za kolektiv autorů přednesl Jan John. Celostátní zaměření pak měl poster Petra Menšíka a Jana Olivíka věnovaný broušené kamenné industrii kultury zvoncovitých pohárů. Jan Olivík také představil lukostřeleckou výbavu v pohřebním ritu kultury zvoncovitých pohárů v Čechách a na Moravě. Kamila Remišová-Věšínová z České společnosti archeologické referovala o pohřebišti kultury se šňůrovou keramikou v Terronské ulici v Praze 6. Univerzitu v Hradci Králové reprezentovali Jaromír Kovárník, jenž představil nové objevy kruhových příkopů ve východních Čechách, a Jaroslav Doležel, snažící se o prostorovou analýzu eneolitického osídlení na horním toku Labe. Závěrem je nutno zmínit společný česko-moravský projekt Archeologického centra Olomouc, olomoucké Univerzity Palackého a Západočeské univerzity v Plzni, kterým je výzkum eneolitického mohylového pohřebiště v Dřevohostickém lese na Přerovsku a jež za tým autorů prezentoval Petr Křišťuf z Plzně. Chemickou analýzu půd z dřevohostické mohyly potom představil Michal Hejman z České zemědělské univerzity v Praze.

Početné zastoupení měla také moravská a slezská archeologie. Masarykova univerzita v Brně byla v hlavním programu reprezentována Josefem Janem Kovářem, který za kolektiv jihomoravských autorů nastínil vztah proměn společnosti a klimatických eventů v neolitu, a Davidem Válkem, jenž za autorský kolektiv

provádějící revizní výzkum příkopu neolitického rondelu v Těšeticích-Kyjovicích na Znojemsku referoval o jeho průběhu a prvních výsledcích. Největší moravská univerzita byla dále zastoupena Martinem Kučou, který za kolektiv autorů prezentoval poster o sídlišti kultury s moravskou malovanou keramikou (MMK) v Horákově u Brna, dále Jaroslavem Bartíkem, jenž představil poster o broušené a ostatní kamenné industrii MMK z prostoru nejzápadnější Moravy, a Alžbětou Čerevkovou, která spolu s J. Bartíkem a M. Kučou prezentovala poster o sídlišti mladšího stupně MMK u Slavíkovíc na Třebíčsku. Ve stejném regionu byl proveden i výzkum sídliště kultury s vypíchanou keramikou v Rouchovanech, na němž se mj. podíleli archeolog Muzea Vysočiny v Jihlavě Milan Vokáč a odborná pracovnice Muzea Vysočiny v Třebíči Jitka Vokáčová. Kateřina Papáková ze Slezské univerzity v Opavě představila zjišťovací výzkum na sídlišti kultury s lineární keramikou v Pustějově na Novojičínsku a Vratislav Janák ze stejného pracoviště návazně informoval o výzkumech v Bravanticích a ve Studénce, ležících ve stejném regionu. Jiří Juchelka z Archeologického ústavu AV ČR pak podal výklad o sídlišti lengyelské kultury v Otčích-Rybníčkách na Opavsku. Moravskou část doplnil ředitel Archeologického centra v Olomouci Jaroslav Peška, jenž se zhostil úkolu přednést referát nepřítomného Jiřího Pavelčíka o starých eneolitických nálezech ze střední Moravy.

Významnou část programu konference tvořily výsledky archeologických výzkumů na Slovensku. Např. Ivan Cheben a Michal Cheben z Archeologického ústavu Slovenské akademie věd (SAV) představili nové nálezy kultury s lineární keramikou a železovské skupiny v povodí Žitavy. Jana Mellnerová Šuteková z Univerzity Komenského v Bratislavě přednesla zajímavý příspěvek k otázce interpretace příkopů a palisád v bádanském a postbádanském období ve středním Podunají. Velmi zajímavá byla rovněž prezentace některých radiokarbonových dat z neolitických a eneolitických lokalit v České republice od další zástupkyně bratislavské univerzity, Petry Kmeťové. Táž badatelka potom za kolektiv autorů představila i poster věnovaný projektu internetové databáze radiokarbonových dat z České republiky i Slovenska. Mária Novotná z Trnavské univerzity a Marián Soják z Archeologického ústavu SAV pak přednesli příspěvek k problémům pozdní bádanské kultury na horní Spiši.

Středa 26. září byla v programu konference vyhrazena odborné exkurzi. Organizátoři postupně zavedli účastníky na právě zkoumané sídliště kultury s lineární a vypíchanou keramikou ve Stodu, okr. Plzeň-jih, či na již prozkoumanou část neolitického sídelního areálu v Křimicích, okr. Plzeň-město. Pozoruhodnou lokalitou Vochov, okr. Plzeň sever, kde byly objeveny hned dva rondely kultury s vypíchanou keramikou, účastníci exkurze pouze projeli. Po obědě v prostorách barokního zámku v Manětíně následovala návštěva jedné z nejpozoruhodnějších lokalit tohoto regionu, kterou je vrch Vladař na Karlovarsku. Tamní mohutně opevněné výšinné hradisko je se 115 ha rozlohy jedním z největších hradisek v Čechách. Dosavadní archeologické výzkumy prokázaly osídlení Vladaře od mladší doby bronzové až po raný středověk, přičemž nejintenzivnější stopy lidských aktivit pocházejí z konce doby halštatské a z latěnu. Návštěva této

lokality představovala nesporný vrchol exkurze, která letošní konferenci Otázky neolitu a eneolitu uzavřela. Za její zdařilý průběh je nutné pracovníkům obou pořádajících institucí srdečně poděkovat.

